

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ — В. ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XIX, бр. 131 (1886)

В. Търново, четвъртък, 31 октомври 1963 г.

Цена 2 стотинки

Геронични дела пред светлия празник

БЕЗАМБАЛАЖНО ИЗВОЗВАНЕ НА ГРОЗДЕТО

В Научния институт по винарство и пивоварство в София зрееше идеята да се намери начин за безамбалажно превозване на гроздето за преработка. Още повече, че недостигът на амбалаж по време на кампанията става все по-осезателен.

Колектив под ръководството на инж. Иван Байчев разработи проект на устройство за безамбалажно превозване на гроздето. Решава да изпитат проекта във „Винпром“ — Павликени в кампанията през 1962 г. Но опитът излезе неуспешен. Бяха предвидили дървен сандък за камiona, но той се оказва тежък — около 1000 килограма.

Бай Недялко Русанов, гл. инженер на „Винпром“ в Павликени, поклати глава и каза:

— Така няма да може! За сандък на камiona трябва да се намери лек материал.

Колективът на предприятното възприе идеята и се заложи за работа. Още в началото на тазгодишната кампания разработено в техническата работилница на „Винпром“ от майстора Стефан Мълчанков устрой-

ройство влезе в действие. Повече от месец то действувало безотказно и ефектът от приложението му е голям. Вчерашната специална комисия от Управлението на „Винпром“ — София и научни работници далече зелена улича на новото устройство — подписа протокол, с който препоръчва да се внедри на широко във всички клонове на „Винпром“ в страната.

Какво представлява това устройство? Над едно от приемателните корита е издигната профилна носеща конструкция, на която е окачен електротелфер, движещ се по люлеша се монорелса. Електротелферът е българско производство с товароподемност 3 тона. Приемателното корито е разширено с дъски под наклон, за да приема гроздето от самосвалата. За превоз се използва обикновен камionen ЗИЛ-4 с монтиран към него самосвал (сандък). Самосвалът е изработен от алуминиева ламарина, поставена в профилна желязна скеле. Едната страна на сандъка, от която става изхвърлянето на гроздето, е под ъгъл 30 градуса спрямо вертикалата.

От наклонената страна сандъкът е захранван шарнирно към пода на камiona и се обръща на 90 градуса. От другата страна има скелет, които го прикляпват към дъното, за да не подскача, когато камionen е празен и в движение.

Теглото на сандъка е около 400 кг. Но, при монтирането му, се свалият от камiona задният и предният капак и канатките с общо тегло около 350 кг. От друга страна се избягват канатките, които в един камionen тежат 700 кг. Или всичко камionenът се облекчава с над 1000 кг, а се ожежва с около 400 кг. С други думи полезният товар се увеличава с 600 — 700 кг грозде.

Такова устройство на самосвалата изключва всякаква изтичане на гроздовата мът. Разтоварването става за 2—5 минути, като не се използва никаква работна ръка. Сам шифорт на камiona командва електротелфера. При разтоварване на камionen с касетки са необходими най-малко 45 минути и 2—3 работници.

Явно е какъв голям е ефектът от новото устройство: печели се време, работна ръка, няма загуба на мът, увеличава се количеството на извозеното грозде от един камionen, тъй като той може да прави много повече курсове.

Новото устройство за безамбалажно превозване на гроздето ще наложи малки изменения в типовите проекти на винарските изби — специално за приемателните корита. То изисква и фулупомини с по-голяма мощност — около 30 тона на час.

Направена е още една крачка по пътя на техническия прогрес във винарската промишленост, която ще облекчи труда на хората и ще ускори превозването и преработването на гроздето.

С таква постижение посрещаме голямия празник — Великия октомври.

„Винпром“ — Павликени, изпълнил до вчера годишния си план за гроздето от тазгодишната реколта. Въпреки трудностите, той е готов да приеме и другите 5000 тона грозде, което се намира още по лозята в района му.

Хр. КОНСУЛОВ

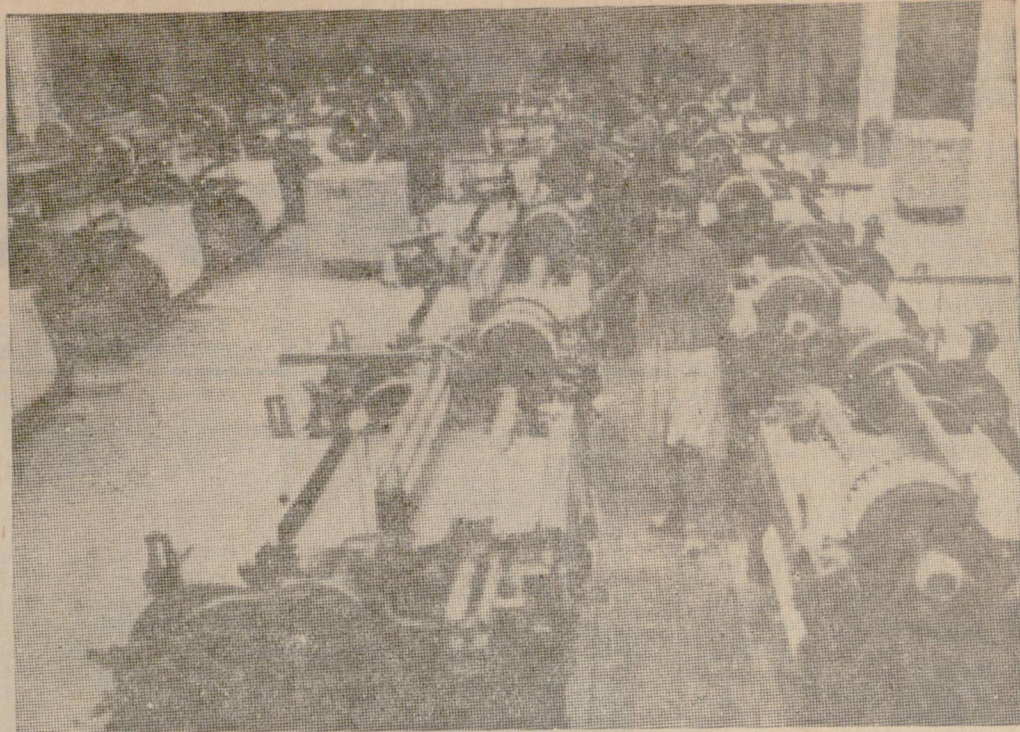
В ЧЕСТ НА ВЕЛИКИЯ ОКТОМВРИ

В дните пред 46-годишнината от Великата октомврийска социалистическа революция трудният колектив на ДАП — клон Елена напратя усилия за предсрочно изпълнение на годишния план, на обещанията си. До 28 октомври месечният план бе изпълнен с 2000 тона. Това съвпадна с празника за целия колектив — връчването на преходното червено знаме за клон-първенец през третото тримесечие.

Тези успехи са резултат на големите усилия на шофьорите. Вече 98 производственици при клон изпълниха обещанията си за 10-месечното. А шофьорът на товарна „Шкода“ Михаил Болджиев е изпълнил годишния си план в тонкилометри 132 на сто. Рачо Стоев — обещанието си в тонове 140 на сто.

Много от шофьорите следват техния пример и водят борба за предсрочно изпълнение на годишния си план.

К. Василев
от Обществена редакция на в. „Борба“ в гр. Елена



Светло и просторно е помещението на новия тъкачен цех в ДТК „В. Мавриков“ — В. Търново. От няколко дни в него вече работят сто автоматични станове „Янтра-2“.

НЕОБХОДИМИ СА ОЩЕ ГРИЖИ

Стопанството в Карaisen ще зазимува с 1850 глави едър рогат добитък, от които 650 крави; със 7300 овце-майки, 16 000 кокошки-носачки, 430 свине-майки, 300 свине за еднократно опраждане, 2200 за уговяване и 720 работни коне.

За доброто прекарване на зимата са осигурени 2000 тона сено, 8000 тона силаж, над 2000 тона дървеница, 4200 тона цвеклови резанки, 1100 тона кръмно цвекло.

Фуражните кухни и в трите села работят. Донато в Карaisen към меласата се прибавя по 100 г карбамид на крава, то в с. Сломер, по вина на зоотехника Борис Линков и завеждащия фермата Борис Григоров, това не става, въпреки че в началото беше започнато добре.

Миналата година много прасета, агнета и телета заболяха, поради това, че бяха настанени в нехигиенични помещения. — с изпучени врати и прозорци. За да не се повторят тези грешки, нужно е да се ускори ремонтът на помещенията. В Карaisen усилено се приготвяват дъсчени стени за прасета, а свинете от студове.

При свинеуговяването на два

бонса се прави по 1 преградна стена, с цел да се спре вятъра. Телчарникът се приспособява за родилно отделение, а една част от него ще се приспособи за уедраване групата на малките телета. Друг обгор се преустройва за телчарник, където ще бъдат отглеждани женските телета за ремонт, получени от племенното ядро в стопанството. В ремонт са и яслите.

Зимата наближава, а в Карaisen не е намерено подходящо помещение за настаняване на свинете за еднократно опраждане. В Сломер пък едно помеще-

ние е заето от пшеничено семе, което може да се събере в едната част, а другата да се използва. Друго помещение е заето с чували памук, които трябва да се предадат в Павликени. За строежа на яслите в Батак липсват тухли.

А времето не чака. Трябва да се използват и малките дни за образцова подготовка за зимуване на животните и осигуряване на предвидената от тях продукция.

Филип АТАНАСОВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ в с. Карaisen

ПОЗДРАВ НА ВАЛЕНТИНА

В чест на героичния полет на Валентина Терешкова колективът на лекопресовия отдел на Промкомбината в Г. Оряховица избира за свой патрон Валентина Терешкова и обеща да изпълнява и нейната трудова норма. С това си задължение той се справя добре.

По случай годишнината от Великата октомврийска социалистическа революция работниците от отдела изпратиха на Валентина Терешкова поздрав и писаха, че са дали ново обе-

щание — да изпълнят годишния си производствен план 50 дни предсрочно и да дадат на народното стопанство надплантова продукция за 15 000 лв., с което ще се осигури допълнителна печалба от 3000 лв.

Работниците от лекопресовия отдел призоваха на благородна трудова надпревара, в която останали колективи от предприятия, които един след друг приемат призива на лекопресовци.

Владимир Давидов

45 години Ленински комсомол

Младешите от окръжния комсомол. Заедно с милионите съветски младежи и девойки и нашите комсомолци посрещат с радост неговата 45-годишнина. С озарени от щастие лица те изпращат в тези дни пламенните си поздравни на многомилионната комсомолска гвардия в Съветския съюз, пример за подражание за всички свободолубиви и миролюбиви младежи и девойки в целия свят.

На 29 октомври вечерта в сградата на Профсъюзния дом във Велико Търново се стекоха стотици млади работници, служители, студенти, ученици. Организираното от Окръжния и Градския комитети на ДКМС тържествено събраше по случай 45-тата годишнина беше открито и ръководено от Кръстьо Кръстев, секретар на Окръжния комитет на ДКМС.

Доклад за 45-годишнината изнесе

се Петър Иванов, първи секретар на Градския комитет на ДКМС. Той проследи героичния път на Ленинския комсомол в защита на своята социалистическа Родина през годините на гражданската война и на Великата отечествена война, в големата битка за възстановяването на страната и в строителството на комунизма.

След доклада беше проектиран филмът „А трябва да живеем“, посветен на Първия конгрес на ВЛКСМ.

Участниците на тържеството изразиха своята голяма любов и признателност към своите млади съветски братя, към великата КПСС. Въдновени от този светъл празник те ще работят още по-ентусиазирано за достойна среща на 46-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция.

Забележителни са успехите на народното здравеопазване в страната и окръга. Остана в спомените ни печалната действителност, когато до медицинска помощ достъп имаша имотните. Много трудещи се още помнят разорителните последици, до които са стигнали, когато се е налагало да се лекуват продължително време в лечилна обстановка. До 9. IX. 1944 година в окръга имаше само 30 занемарени селски здравни служби, а общият брой на леглата възлизал на 346.

Качеството на медицинската помощ бе на крайно ниско ниво. Санитарно-противоепидемична мрежа не бе изградена. Благодарение на правилната политика на Партията и на народната власт здравеопазването доби обществен характер. То бе подчинено на интересите на трудовите хора, на строителите на социализма. Медицинската помощ и здравеопазването у нас станаха безплатни.

Днес в нашия окръг работят над 541 лекари и зъболекари и 1056 средни медицински работници. Болничните и родилните

легла нараснаха на 1832. При липса на обществено зъболекарство през 1944 година, сега в окръга има 72 зъболекарски кабинета в селата и 5 зъболекарски поликлиники в градовете.

Създадох се и укрепнаха редица нови здравни заведения: окръжна и градски (районни) санепидстанции, окръжни диспансери — противотуберкулозен, онкологичен, психоневрологичен и кожновенеричен. Увеличиха се постоянните яслени легла.

В резултат на активния принцип в цялата лечебно-диагностична и профилактична дейност рязко се подобриха основните санитарни показатели. Така, например, детската смъртност от 106 на хиляда през 1945 година намалена през 1962 година на 21.05 на хиляда души от населението (най-ниска за страната).

Изчезнаха или бяха сведени до единични случаи такива заболявания, като вариола, петнист тиф, коремни тиф, малария, дифтерия и други. Очевидни са и успехите в борбата

срещу туберкулозата.

Нашите амбулаторно-поликлинични заведения са широко отворени за трудещите се. През 1962 година само в градските и Окръжната болница бяха извършени 599 970 прегледа.

Перспективите чертаят ново блясково развитие на здравното дело. Така, например, до края на перспективния план общият леглов болничен фонд в окръга ще се увеличи на 3873 легла. Здравните работници ще нарастат: лекари и зъболекари повече от 2 пъти и средни медицински работници над 3 пъти. Ще бъдат разкрити нови високо специализирани заведения, отделения, кабинети към съществуващите болници.

Тези успехи не бяха били мислими, ако нашето здравеопазване не се опираше на широка обществена основа. Масовата здравна просвета и широките размах на профилактичните мероприятия сред народа, организирани със съдействието на БЧК, внесат голям принос за подобряване здравната култура на населението, на неговия бит и труд, за опазването

на здравето и работоспособността на хората на труда.

Бурния разцвет на нашето здравеопазване трябва да виждаме преди всичко в шедрата и безкористна помощ на Съветския съюз. Само благодарение на нея у нас можа бързо да се ликвидира лошото наследство в здравеопазването от миналото и да се начертат още по-големи перспективи.

Здравната интелигенция от нашия окръг в огромната си част произлиза от народа, носи етичните норми на новото общество и е отзивчива към неговите болки и страдания. Въздухът пример и гордост за медицинските работници от Великотърновски окръг е проявеният героизъм и самоотверта на Героя на социалистическия труд — д-р Стефан Черкезов — бивш завеждащ лекарски здравен пункт с. Стрелец, който загина при изпълнение на своя хуманен и лекарски дълг.

Такива лекари, като д-р Карановел и д-р Петров — завеждащи общинските здравни служби в селата Асеново и Балван, фелдшерите Шарков, Панов и Петров в селата Костел, Буйновци и Плаково, спечелиха обща и уважението на населението, което ги търси и пени. Пример за подражание е и д-р Пантов, който показа, че и в условия, като тези в с. Тодювци, могат да се приложат знанията и да се оказва качествена медицинска помощ.

Някои лекари и средни медицински работници, както от града, така и от селата понякога допускат бездушни и незаблъбваност, други се впускат в груб материализъм и унижават своето лекарско призвание и човешко достойнство. За грубо нарушение на Указа за безплатната медицинска помощ, както и за други сериозни нарушения, бе уволнен дисциплинарно д-р Георгиев от с. Дячомирово, осъден бе за начет, като завеждащ аптечен пункт и фелдшерът Евгени Ковачев.

Задачата на здравните колективи сега е укрепването на амбулаторно-поликлиничните звена. Здравните ръководители, всички медицински работници, трябва да проявят максимална непринимчивост към наличието на бездушни и повърхностно отношение към болните и работата. Следва да се води решителна борба за пълно и качествено обхващане на нуждите се от медицинския помощ за укрепване на обществен сектор, за широка здравна просвета.

ЕДИН НАПРЕГНАТ ДЕН

НОЩТА превалише и се топеше в заревата на настъпващия ден. Настъпващият ден. Настъпващият ден. Настъпващият ден.

Изми се бързо и излезе уморена на улицата. В болницата я посрещна дежурната сестра. В чакалнята имаше няколко пациенти.

Един, втори... пети преглед. Ами детето? Отново се разтревожи. Повика акушерката Цонка Терзиева и тишеком оти доха в квартирата ѝ. Състоянието се беше влошило. Температурата се бе повишила — 39.5 градуса. Майчиното сърце се сви.

— Нима е възможно?.. Не! Не може да бъде! — раздираше се от мъка то. Възпалението на ушите и гърлото е лечимо, но температурата!

— Цонке, пригответи инжекциите!

От ваксината детските очи се отвориха. Огря я надежда. Някой тревожно почука на вратата.

— Докторе, катастрофа! Погледнете! — уплашена стобщи една от прислужничките.

Неочакваната вест разтревожи двете жени. Тежко болно дете и катастрофа...

Кънепа и веднага дайте първа помощ на пострадалите. Ако се наложи изпратете ги в Горна Оряховица. Виждаш... тежко е положението му. Страх ме е да го оставя, — разтревожено на молеше Ренета.

Катастрофата беше тежка. Лийката с две болни жени беше ударена от камион. Един умря и двамата тежко ранени. На ранените се даде бърза медицинска помощ и с лека кола бяха откарани в Г. Оряховица. Умрялата трябваше да се експертизира. Съсплана и уморена Ренета предостави експертизата на съпруга си, току-що завърнал се от града и на доктор Петров от с. Виноград. А тя, тя застана да бди.

Лекарската професия, благородна е тя — свързана с много изненади и изпитания.

НОЩТА отново легнаше над селото, когато пред болницата спря каруца. Караха млада жена. Спонтанен аборт, съвирен кръвоизлив. Сега като спасител на човешкия живот, без съглед и болна заплата д-р Н. Коларски, акушерката Радка Иванова и младата сестра Мария Енчева. Болната трябваше бързо да се

изведе от безсъзнание и след това да ѝ се направи кръвопреливане. Минутите са четени. Едно малко закъснение и един живот може да свърши. Затова всички бързо и анимално работеха. Чуаше се само гласът на д-р Николай Коларски.

— Да се подготвят бързо една да се коагулат, 10 кубика калциуммалоникомум, 1 грам ергатин, 2 ампули витамин С, — нареждаше той, а сам поставяше поднесените му инжекции.

Младата жена се гърчеше от болки и няколко пъти изпадаше в безсъзнание. Беше зачутила много кръв. Два часа ципорита борба със смъртта и животът ѝ беше спасен. Върната го хората с белите манти, хората, които бдят ден и нощ над нашето здраве.

ДЕНЯТ отдавна се беше свършил. Той бе един от трудните изпити за младото семейство д-р Ренета и Николай Коларски, за целия лекарски и обслужващ персонал в участъковата болница в с. Камени.

Йордан Г. ЙОРДАНОВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ — с. Камени



В Окръжната болница — В. Търново физиотерапията се използва от всички сектори като мощно средство в борбата със заболяванията.

НА СНИМКАТА: Момент от нагрявка с ултра-късовълнов апарат.

Снимка: Ив. Годенчаров

ПО ДАЛЕЧНИТЕ ПЪТИЩА НА ДРУЖБАТА

НАЙ-ВЕЛИКОТО БЛАГО за българския народ през вековете е била дружба. Към която и област на живота да се обърнем, ще видим светлите страници на една дружба, велика и неуничтожима, укрепена с великата идея за славянско единство.

Не е имало и няма родолюбив българин, който да не крие в сърцето си топла обич към крепостта на славянството — Русия.

В летописите на историята могат да се намерят хиляди примери на най-затрогваща любов между двата братски народа. Наред с политическата помощ, която Русия ни оказва, нашият народ е поддържал и най-крепки връзки с руските научни и стопански кадри.

В годините на монархическата диктатура Съветският съюз за нас бе вдъхновяващ пример, непресъхнал извор на знания и опит. Съветската наука, понесла се на крилата на Великия октомври към сийните върхове на комунизма, създава епоха в развитието на всички отрасли на стопанския живот. Нашата народна интелигенция сваляше шапка пред руския гений. Фашизираната българска буржоазия не успя, въпреки усилията си, да прегради пътя на влиянието на съветската култура в България. Много наши стопански и културни дейци упорито търсеха пътища за изучаване постиженията на съветската наука и използваха

всяка отдала им се възможност да приемат охотно предлаганата им помощ, да чуят компетентното мнение на съветските специалисти по редица въпроси. От своя страна съветските хора никога не пренебрегват опита на българските си колеги. Изобщо, налице е едно доста плодотворно и активно сътрудничество.

Архивните материали на бившето Държавно земеделско опитно поле — Павликени, съхранявани в Окръжния държавен архив, разкриват пред нас една страница от българо-съветските научни и стопански връзки през периода 1934—1939 година.

Към един от най-активните научно-изследователски опитни институти у нас през този период, Държавното опитно поле — Павликени върши широк научен обмен с редица европейски страни. Както се говори в един от неговите отчети, обаче, най-оживени са връзките му със съветските научно-изследователски институти.

В архивите на Павликенското опитно поле са запазени писма на ръководителите му до различни научни селскостопански учреждения в Москва, Ленинград, Киев, Краснодар, Харков, Воронеж и други, а също и писма на съветски научни работници.

Връзките си със съветските научни институти Опитното поле поддържа чрез ВОКС и Украинското общество за културни връзки с чужбина.

От Павликени се изпращат резултати от опити, научни трудове на сътрудници на Опитното поле, семена и т. н.

От своя страна научните институти в СССР изпращат научна литература и семена главно из областта на овощарството, зеленчукопроизводството и семенепроизводството. От отчетите на Опитното поле се вижда, че особено голяма полза са допринесли връзките му със СССР за отглеждането на маслодайните култури. Така, например, от Научно-изследователския институт по маслодайни култури в Краснодар то е получило сортови семена от слънчоглед, синап, лен, сусам, рапица, фастъци, соя и др. От Саратовската селекционно-генетическа станция са получени семена от слънчоглед от сортовете № 169, № 420, № 206, Зелена № 76, № 631, № А—41 и Фуксинка № 10.

Освен литературата, получавана направо от Съветския съюз, Държавното земеделско опитно поле си е изписвало такава и чрез съветската книжарница в София. Това говори за голямата стремеж на научните сътрудници да се информират навреме и да прилагат в работата си постиженията на съветската селскостопанска наука. От своя страна съветските специалисти ласкаво се изказват за дейността на българските си колеги.

Ще цитираме само извадки от няколко писма на съветски учени.

„С голяма благодарност потвърждаваме получаването на Вашия годишен отчет, който за нас представлява голям интерес“.

СЕМЕНЧЕНКО Краснодар. Всесоюзен научно-изследователски институт за маслодайни култури.

27. XII. 1934 г.

„Ние се надяваме, че културните връзки между нас ще продължават и напред. Харковската опитна станция с благодарност потвърждава получаването на Вашия отчет за 1931—1933 г. и моли в бъдеще да поддържате с нея връзки чрез Всеукраинското дружество за културни връзки с чужбина“.

Я. ШИЦ Киев. Всеукраинско д-во за културни връзки с чужбина

29. III. 1935 г.

„Нас крайно ни интересуват годишните отчети на Вашата станция и за това си позволяваме да се обърнем към Вас с молба да ни съобщите дали са излезли Вашите отчети за 1934 година и следващите години. В положителен случай ще Ви бъдем твърде благодарни за тяхното изпращане“.

Г. В. ГЕИЦ Ленинград. Всесоюзен институт по растениевъдство.

17. II. 1937 г.

РАЗГЛЕЖДАНИТЕ архивни материали свидетелствуват за непрекъснатото ни културно сътрудничество със Съветския съюз, дори и в годините на монархическата книжарница в София. Това говори за голямата стремеж на научните сътрудници да се информират навреме и да прилагат в работата си постиженията на съветската селскостопанска наука, с който не могат да не се съобразяват учените от буржоазна България.

Това е една малка страница от многото летопис на българо-съветската дружба.

Днес нашето всестранно икономическо, политическо и

културно сътрудничество със Съветския съюз е гаранция за разцвета на Родината. Всяка наша стъпка по пътя към социализма и комунизма е основана на богатия опит на Съветския съюз и другите социалистически страни, на тяхната безкористна помощ. Затова всеки българин с възмущение отхвърля и най-малкия опит да бъде помрачена любовта му към Съветския съюз, да се хвърли сянка върху кристално чистото българо-съветско единство.

Тодор ЕВТИМОВ
сътрудник при Окръжния държавен архив

ПОЧИНЪТ НА ЛОВЧАНЦИ ПОМАГА

Отминава близо година, откогато от съседния окръг по вълните на радиото и по страниците на вестниците до нас долетя крилатият призив „Да достигнем и надминем първенците от 1962 година“. За кратко време, кооператори и работници по зена, бригади и цехове заговориха за него.

Съдържанието на няколко лозунга, поставени на лични места, подсказват, че работниците от Арматурния двор към Стройрайон — Г. Оряховица са се включили в това движение. За това проявяваме интерес към постигнатите досега резултати. Бригадирът отсъстваше. Майсторите на много видове обикновена и сложна арматура, опъваха жилавата тел, огъваха студената стомана, просъскаха огнестойните струи на електрожените.

— Като ги няма ръководителите, ние не можем ли ви свърши работата? — се провикна един здравеняк.

— Какво ни помогна ловчанският почин ли? — намеси се в разговора мургав младеж със сини дочени дрехи.

Докато дойде бригадирът Георги Стойчев и техническият ръководител Григор Ковачев вече бяхме научили, че от всичките 25 машинисти, само няколко са малко по-възрастни от 26 години. И тъй като младостта е винаги носител на всичко ново и по-леко го възприема, децата „Да достигнем и надминем първенците от 1962 година!“ без колебание е бил приет и от тях.

Бригадата е комплексна и е съставена от четири звена. Ед-

ното изработва арматурните детайли и форми, а другите ги монтират по строителните обекти на Горна Оряховица, Лясковец, П. Тръмбеш и др. Необходимо е не само много добра организация на работа сред арматуристите, а и висока квалификация, защото тук дневно се обработват по няколко тона желязо. Това може да се осъществи тогава, когато всички започнат да работят като първенците.

Но това трябваше да стане само организирано. Естествено тази роля изигра ловчанският почин. Много показатели от годишното обещание на бригадата са вече преизпълнени. Например, вместо да бъдат обработени 4 тона кангални връзки, досега през ръцете на комсомолците-арматуристи са минали над 14 тона. С тях може да се изплете 1750 кв. метра арматура, или да се покрият покривите на три обикновени жилищни кооперации. С това са икономисани над 1700 лева за народното стопанство. Направено е студено изтегляне на 42 тона тел, вместо на 28. Посредством студеното прищипване със стана на Аваков увеличават близо 7 на сто дължината на желязото. . . . Постигат средно дневно изпълнение на производствените норми 140 на сто.

По площадките на арматурния двор са подредени връзки със стремежа за греди, скори за покриви, железни спирали за кръгли колони. Те чанат да бъдат откарани на строителните обекти, да се споят с пиментовия разтвор, за да образуват заедно стоманобетонните основи и колони.

Най-голям дял за тези успехи имат комсомолците Г. Стойчев, П. Русев и Ст. Георгиев, които обучават по няколко работника. Благодарение на това те повишиха своите разряди. Догонват първенците Люцкан Маринов, Д. Петров и др. Цялата бригада е постигнала досега 96 на сто пристъпване на младежите на работа. С тази цифра тя е на първо място по броя на неотсъпствият от работа в Горнооряховския стройрайон. За първи път ще се покрие една работна площ от 100 квадратни метра, като построят навес. Ще бъдат покрили и 80 метра от листата за опъване на желязо. Като се осъществят тези и други набежавани мероприятия за осигуряване на работа при зимни условия, успехите ще се подобрят.

— Това и добрата културно-масова работа на бригадата ни помагат да бъдем първенци, което значи, че има какво да се научи и от нас, младите, — казва бригадирът Георги Стойчев.

— Ще продължаваме да достигаме първенците, ще създаваме нови, защото така за нас е много по-добре, — говори на сбудената Григор Ковачев, техническият ръководител.

По-малко от година тук се работи по почина на ловчанци, друг път трябваше да се работи повече и от година. В това се уверява всеки, който е бил между младите арматуристи.

М. МАНОЛОВ

В ПРОИЗВОДСТВОТО — САМО ВИСОКОДОБИВНИ КАРТОФИ

Важно условие за получаването на високи добиви от ранните картофи е използването на здрав посадъчен материал. В страната, селскостопанството на картофи е съсредоточено в планинските райони. Това е лесно обяснимо, тъй като в Балкана съществуват най-благоприятни условия — прохладно време, умерени валежи през лятото, към които картофите са по-взискателни. Селскостопанството им е поверено на специализирани държавни елитни селскостопански станции и ТКЗС. Те извършват сортоподборна работа с най-чувствителните сортове на израждане — Ерстлинг (Първенец), Бинте, Саския и др. За успеха на ранното картофопроизводство допринасят и правилното подбиране на подходящ сорт. Съществуват ранните сортове картофи Първенец и Бинте са силно чувствителни на израждане и дават незадоволителни добиви. Затова от няколко години в Опитната станция по зеленчукови култури в Горна Оряховица се изпитват различни сортове картофи. Някои от тях показват по-високи културни и експортни качества и дадоха сравнително по-високи добиви, в сравнение със съществуващите

сега. Такива сортове са Саския и Грос лозевци — 331/31.

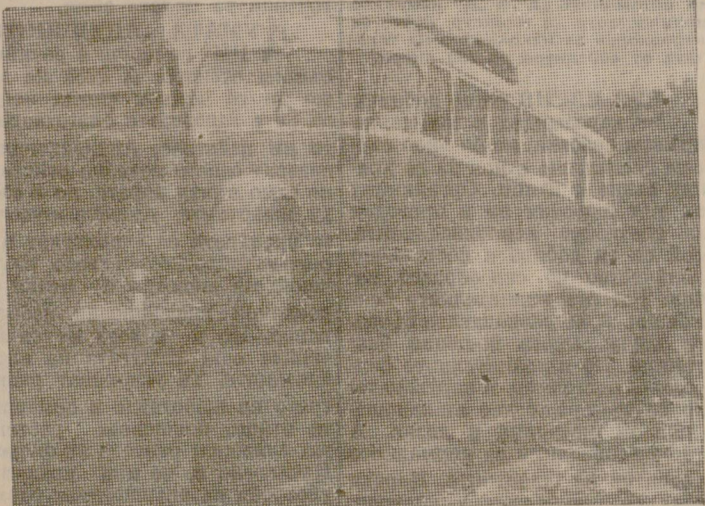
Сортът Саския в продължение на няколко години превъзхожда по добив Първенец. Средно за три години от него е получен 4600 килограма от декара, а от Първенец по 3900 килограма.

Пригоден за ранно производство се оказа и Грос лозевци 331/31. От него е получен добив 5100 килограма от декара. Характерно за него е, че захвърля около една седмица в клубенообразуването в сравнение с Първенец. Това, обаче, създава условия за по-правилна организация и равномерно разпределение на силите в ТКЗС при прибирането им.

Грижите за ранните картофи трябва да започнат още отсега, като се доставят навреме оздравени клубени от първа репродукция на ТКЗС.

С внедряването на ранните високодобивни картофи, правилно изсе отговорно на нуждите на износа и същевременно ще се допринесе за разширяването на това производство у нас.

И. МИТОВСКИ
от Опитната станция зеленчукови култури в Горна Оряховица



Със средства по линия на заем „За нова техника“ в ДАП — Елена е направена мивка, на която едновременно се мият две коли с чиста вода под налягане.

ДА СЕ ВЗЕМАТ МЕРКИ

Горското стопанство в гр. Елена има план за събиране на 11 тона буквова желяд, а досега в района е събран 6,5 тона. Най-голям дял за това имат учениците от Баброво и Елена, членове на Ловно-рибарския съюз и други. Но не навсякъде са използвани учениците в тази акция, в която съгласно Министерско постановление, те трябва да дадат по 5 дни.

За събиране на буквова желяд могат да окажат и предпочитания, учреденията.

Желяд има немалко, но така си остава. Добре е да направят повече и масовите и политически организации.

К. ВАСИЛЕВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Елена

РАВНОСМЕТКАТА СОЧИ СЕРИОЗЕН НЕДЪГ

Борбата за повишаване производителността на труда е една от основните задачи на работническия ни колектив, на партийното и административно-техническото ръководство.

Общият обем на произведена продукция в ценово изражение за деветмесечния период на годината възлиза на 1 102 000 лева срещу 1 069 000 лева за същия период на миналата година. Достигнат е един прираст в размер на 32 000 лева. Трябва веднага да допълним, че прирастът на продукцията от растениевъдството е нараснал спрямо този за миналата година в размер на 118 000 лева, въпреки щетите, нанесени ни от стихийни бедствия, а този от животновъдството — с 15 000 лева.

За някои от по-важните и основни култури в стопанството вложението разходи за обработката на един декар са чувствително снижени, както спрямо плана така и спрямо фактическия изпъление за миналата година. Средно за цялото стопанство разходите за обработката на един декар за отчетния период възлизат на 31 лв., докато за същия период на миналата година те са възлизали на 38 лева. Така, например, за обработката на един декар царевича са изразходвани 12 лева в по-малко, за гроздето 11 лева, за хмеловия цвят (въпреки щетите от градушката) са изразходвани с 56 лева в по-малко, за малините — 66 лева и други.

Успехи в тази насока са достигнати и в животновъдството ни. Така, например, разходите до издръжката на една глава от основните групи крави са снижени спрямо тези за миналата година с 6 лева, при телетата до 6 месеца с 20 лева, при говеодоутояването с 11 лева и други.

панството е нарушило други, важни икономически показатели от производствено-финансовата дейност, които в крайна сметка са решаващи за изпълнението на общия годишен резултат. А това е така, защото данните от деветмесечния отчет говорят, че средната работна заплата е изпреварила растежа на производителността на труда. Така, например, докато планът за производителността на труда е изпълнен 85 на сто, то средната работна заплата е достигнала 104 на сто. Или за производството на единица продукция през този период на ДЗС — Лясковец е употребено повече труд.

А причината за този лош производствено-икономически показател при нас до голяма степен е, че не се използва достатъчно механизацията в трудоемките процеси, не се поддържа и използва цялата наличност на техническата ни въоръженост.

В подкрепа на тази мисъл — убедително говорят отчетните данни. А те са: планът за натоварването на транспорта е изпълнен едва 80 на сто, затора не е пригизала гористия връх на задрамялата „Роман“. Една самотна лампа осветява лицето му — навсякъде, съсредоточено, понастръхнало. Протяга се дълга сянка, източва се върху белия зид, прелита се в клоните на дърветата и се стопля.

А стъпките меки и равномерни шият към средата на голямата двор, където се очертават формите на наредените една след друга постройки — кравермата.

— Ехей. . . Наспа ли се? —

РАЗСЪМВАНЕ

Един дрезгав глас се понася над покривите.

И последва кратък отговор: — Аха. . .

Провалено мучене, тежък тропот и лек звън на вериги, сякаш някой разклаща невидимите струни на скрит цимбал.

Започва една работна сутрин. Младешките, с високо подстригана коса и кривичия каскет, вече е сред кравите, ръцете им внимателно опипват виметата, латещали от мляко, бляскащи влажни девини погледи и кравите и скоро в светлите предловоци съдове започват да звънят първите струйки топло мляко.

А планът на момчето? Едно ноща е надраскала грубо с химически молив. На Тодор Чешковичко за октомври — 3700 литра мляко. Но къде подстриганият младалец младешко е на правя голям скок над плана

Добра дисциплина — високо изпълнение на плана

В ДИП „В. Коларов“ — Върново работят предимно жени. Повечето от тях са майки. Преди да дойдат на работа те трябва да се погрижат за децата си. Това, обаче, не е причина за нарушаване на трудовата дисциплина. През октомври в предприятието има само две закъснения и една самоотгълка. Но дисциплината не е само условие за изпълнение на производствените задачи.

Всички идват на работа 10-15 минути по-рано. Преди започване на трудовия ден те са облекли работното си облекло, подготвили са машините и пашкулите за работа. Безцелно скитане тук няма да видите. Всеки внимавва. Продукцията не трябва да бъде само произведена, но трябва да бъде с високо качество. За това говори фактът, че дочерва планът за месеца в ДИП „В. Коларов“ е бил преизпълнен с 2 на сто! При предвидени 67 на сто първо качество от общата промишлена продукция е постигнато 80 на сто.

Добрите резултати са гордост за всички. Работата на сърчните свилоточачки слави българската коприна далеч зад пределите на Родината. Първенците тук са много. Те не могат да се изброят. Наред с опитните дългогодишни работнички за пример служат и младите С. Димитрова, В. Арнаудова, В. Недкова, В. Вързиева, известни не само с добрите си производствени постижения, но и със съзнателната си трудова дисциплина.

Сега свилоточачките са в трудово напрежение. Те се стремят да източат колкото се може повече и по-качествена коприна за вътрешния пазар и за износ. Дневно тук се произвежда за около 150 лева продукция в повече. Това показва, че призивът на Партията да се произведе колкото се може повече надпредвиденото е намерил отзвукче с инертни материали. Всич-

и тук. Той се осъществява съзнателно и планомерно.

М. СТЕФАНОВ
В. БУТАШКОВ

В Павликенския строителен район бе изградена комисия за обществен контрол, която се запозна със състоянието на трудовата дисциплина.

Установено бе, че все още има служители, които закъсняват сутрин за работа с 5-10 минути. От направената проверка на обектите „Инкубаторна станция“, „Млекопреработване“, „Арматурен двор“, „Винпром“, „Вагрянка“ и на жилищното строителство, никой не отсъствуваше от работа. Всички идваха преди определеното време на обекта, с изключение на четирима души, на които бе обрънато внимание.

На всеки обект се полагат грижи за уплътняване на работното време. Рационално се подреждат и инструментите, използва се другарският взаимоконтрол.

Д. ИВАНОВ

Колектив за пример

Недалеч от с. Бяла черква се намира баластриерата на Стройрайон — Павликени. Там работят четири транспортни ленти, една пясъкомиячка и сита за пресяване и промиване на суровата баластра. Така по механичен път се сортира и измива пясък, чакъл и филц. Благодарение на добрите грижи те работят отлично. Това се дължи както на ремонта, така и на доброто поддържане на машините.

Материалите се добиват ръчно от бригадата на Никола Иванов, която всекидневно изпънява трудовите си норми 165 на сто. Това спомага за ритмично снабдяване на обектите с необходимия материал.

В тези дни бригадата усилено работи за използване доброто време за зимно запасяване с инертни материали. Всич-

ки машини са подготвени за работа при зимни условия. Високата производителност на бригадата и навременното подготвяне на баластриерата за нормална работа и при зимни условия, ще задоволяват непрекъснато с материали Стройрайона — Павликени и др.

Д. КОЛЕВ



От бракуван двигател Кирил Н. колов и Иван Йорданов от сервизната работилница на ДАП — Елена са направили компресор, осигурява въздух под налягане за устройствата за зареждане на колите, за нуждите на кованитецата и други.

Йордан ВАСИЛЕВ

Съветската наука и техника в помощ на човека

ОТ НАЙ-ИЗОСТАНАЛА СТРАНА В ЕВРОПА ЗА ПО-МАЛКО ОТ 50 ГОДИНИ СЪВЕТСКИЯТ СЪЮЗ СЕ ПРЕВЪРНА В СТРАНА, В КОЯТО НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ОТКРИТИЯ НА ЧОВЕШКИ ГЕНИИ ЗА ПРЪВ ПЪТ СЕ ПРЕТВОРЯВАТ В ДЕЛА. В НАВЕЧЕРИЕТО НА 46-ГОДИШНИНАТА НА ВЕЛИКИЯ ОКТОМВРИ СЪВЕТСКАТА НАУКА БЕЗПОСРЕДНО ЗАЕМА ПЪРВО МЯСТО В СВЕТА. ТЯ ПОКАЗВА НАЙДЕЛА НА КАКВО СА СПОСОБНИ ХОРАТА, ОСВОБОДЕНИ ОТ ИГОТО НА КАПИТАЛА.

МОЩНИ БРАНИ

СКОРО ще излезе по полетна траектория "Кировец". Конструкторите са създали за него мощни селскостопански машини. Ето какво представляват от себе си някои от тях.

Обикновените брани и люлци са малко пригодни за обработка на прясноизгорани, заблатени и зачимени земи. Тук са нужни по-мощни оръдия. Такава е тежката дискова брана "БДТ-7.0", създадена от одеските конструктори и специалисти от ВИМ. Машината е направена за работа с цяпане не само с "Кировец", но и с други тежки трактори. Работните органи на тази брана са разположени асиметрично. Те се състоят от осем секции, всяка от които има по осем диска и тежи 57,8 килограма. Допълнителният диск на работната секция "изглажда" пропуснатите участъци, оставяйки от предните и средните секции. Бръсът на атака на работните органи може да бъде доведен до 18 градуса.

В новото оръдие широко се използва хидравликата. С нейна помощ всички операции управлява трактористът. При далечни придвижвания страничните секции на браната, закрепени шарнирно, се издигат вертикално. Това намалява ширината на транспортирания оръдие до 7,25 до 5 метра.

Очакваната производителност на браната при широчина на захвата седем метра, дълбочина на обработката до 22 см. и скорост на трактора 7,25 км/ч е 400 декара за осемчасова работа. Механизмът може да се използва за подобряване на ливадите и пасищата и за подготовка на почвата под селскостопански култури.

Дисковата трицепна брана "БД-10" е предназначена за разоржаване на пластове след оран на тревни полета, за предпосевна обработка и люене на стърнища на дълбочина 10 сантиметра, за разоржаване и изравняване на полето и подравняване на плевелите в леки и средни почви. Работните органи на браната са плоскострични дискове и гребенорези, които премахват участъците, оставяйки на мястото, дето се съдвигат предните и задните дискови секции.

Междусекционите е разположена ос с четири транспортни колелета, управляващите на които се осигуряват с помощта на хидроцилиндр. Всяка секция се състои от две части: външна (голяма) и вътрешна (малка). Малката част е разположена под рамката на браната и има две секции с пет диска. В голямата външна част се намират три секции с по седем диска. И двете части са снабдени с вертикална ос на въртене за привеждане на браната в транспортно положение.

За да не се изкривят работните органи, до всяка част на секциите има поддържаща полска подпора. Освен това секциите имат самоуправляващи колелета. Специални приспособления фиксират определени въгли на атака на работните органи.

При широчина на захвата 10 метра, максимална дълбочина на обработката 10 сантиметра и при скорост на трактора 7,9 километра в час производителността на оръдието е 80 декара в час.

(Из съв. в. "Економическа гизета" бр. 33 от 17. 8. 1963 г.)

ТРАКТОР "ДТ-90"

ВЪВ ВОЛГОГРАДСКИЯ тракторен завод са произведени опитни образци на всемирно известния трактор "ДТ-90". Той е създаден на базата на трактор "ДТ-75" и ще бъде използван за работи в селското стопанство, а така също за транспорт и в строителството. На новия трактор е монтиран дизелов двигател с мощност 90 конски сили. Тракторът е разположен агрегатна хидравлическа навесна система.

Рамката на трактора се състои от два надлъжни скелета с правоъгълно сечение, съединени помежду си с напречни връзки. Скоростната кутия

е механическа, седемстепенна, с подвижно зъбно колело и блокировачен механизъм за превключване на предаването. Специален увеличител по време на остър завой дава възможност да се повиши теглителната сила на всеки предавател с 25 на сто за сметка на снижението на скоростта на движението на трактора. За това всички предавателни механизми са преодолели, без да се превключват предаване. Тракторът е със защитна кабина, с вентилационно отоплително устройство.

(Из съв. в. "Економическа гизета" бр. 31 от 3. 8. 1963 г.)

Предава космическия телевизионен център

МИЛИОНИ ХОРА в Съветския съюз и много европейски страни с помощта на сивите екрани надникнаха в кабините на космическите кораби "Восток-5" и "Восток-6" и видяха в буквалния смисъл на думата "свои очи" героите на Космоса Валерий Биковски и Валентина Терешкова. Това стана възможно благодарение на забележителните успехи на съветското космическо телевизионно предаване — нова и много перспективна област в радиоелектрониката.

На пръв поглед може да се каже, че да се организира телевизионно предаване от борда на космически кораб не е толкова сложна работа. Нужно е просто да се установи на кораб-сателит телевизионна камера, радиопредавател, антена — и задачата ще бъде решена. В действителност зад тази така да се каже простота стоят цяла редица много сложни технически проблеми, над чието решаване са работили упорито съветските радиоинженери. Една от тези проблеми е обща за всички системи и апарати на космическия кораб. Тя може да се определи с една дума — "претоварване". На кутините, в които се опакват електронните прибори, ние сме свикнали да виждаме символното изображение на стъклена чаша и надпис "Внимателно-стъкло". Струва ли си да се говори за това, че нежната и чувствителна радиоелектронна апаратура трябва корено да измени своя характер преди да се отпрати в космическия полет?

Телевизионната система

ма, установена на космическия кораб, е истински миниатюрен телевизионен център. Само че, главното различие тук не е само в габаритите; този телевизионен център няма обслужващ персонал. Много го неговите технически задачи се наложат да се решат от съветските учени и инженери, за да започне неослуживото телевизионно предаване да работи сигурно и устойчиво в сложните условия на космическия полет, конкретно при разпространението се осветление.

Но все пак една от най-сложните проблеми е свързана с огромния обем на информацията, която се съдържа в телевизионната "картинка", състояща се от много хиляди отделни елементи. А колкото е по-голям обемът на информацията, който трябва да се пренесе на земята чрез радиосигнала, толкова по-широка е полостата на честотата, употребявана от предавателя в ефира, толкова по-мощен трябва да бъде той. Това на свой ред изисква допълнителен разход на елек

Съюз на химията с животновъдството



Четири-пет килограма пиросульфит запазва хранителната стойност на 1 тон силан в течение на цялата зима.

НАСКОРО след Първата световна война в Европа бяха пуснати няколко големи химически завода за производство на минерални торове. В резултат на това производството на зърнените култури достигна такова количество, което произвеждаха крупните зърнопроизводителни страни Аржентина и Канада, в пъти заедно. Академик Д. Притвински сравнява това с производството в нашия континент, който се по явил изведнъж от океана и започнал да снабдява хората със зърно.

Действително, производството на минерални торове постави началото на истинска революция в държавата област на човешката дейност. Широка химизация не само увеличава производителността в селското стопанство, — с помощта на химията селскостопанският труд придобива все повече индустриален характер, изменят се и условията на труда и условията на живот на колхозниците.

Сега настъпва нов етап на химическа революция в селското стопанство — широкото внедряване на химията в животновъдството. Химизацията на животновъдството това е мощен лост на прогреса. Тя може рязко да увеличи ефективността при храненето, да снижи разходите при производството на месо, да повиши производителността на труда, да ускори утаяването на младите животни, да увеличи качеството на продукцията.

По какви конкретни пътища участва химията в повишаване продуктивността на животновъдството?

ВЪПРОС НАД ВЪПРОСИТЕ на съвременното животновъдство е да се подобри белтъчния баланс в храненето. Организмът на животното това е своеобразна химическа фабрика, която произвежда белтъчини и мазили за храненето на човека. Най-сложните белтъчини са построени от сравнително прости, елементарни вещества — аминокиселини. Преживните животни са способни да синтезират тези вещества и след това

да ги превърнат в белтък. Но затова е нужно животните да получат достатъчно количество суровина за производството на самите вещества — азот в усвояема форма. Азотът във фуражите не стига. В резултат животните растат бавно, а храната се преразходва.

Какъв е изходът? Да се допълни недостигът на белтъчните вещества в храната на едрия рогат добитък за сметка на продуктите от химическата промишленост. Най-добрият от тях — карбамидът е просто съединение на въглерода, кислорода и азота. Получават го в химическите заводи от най-евтина суровина — въглица и въздух.

Когато в храната на кравите и телетата се прибави карбамид, увеличат се млекодоят и прирастът. И, ако изразходваме за карбамид един лев, получаваме допълнителна продукция за 10 лева.



Добавянето в храната на телетата витамините "А" и "Д" намалява изразходването на млякото, което се изразходва за изхранване на телетата от 400 литра до 250 литра.

ЗА ЕДРИЯ рогат добитък карбамидът е най-ценна кърмова добавка, но би било съвсем безполезно с нея да се хранят свине и птици. Организмът на тях животни не е пригоден да синтезира аминокиселините. Той си ги добива в достатъчно количество по своеобособен начин. Разлага хранителните белтъчини. А от разпадането създава други, много по-ценни белтъчини. Но в хранителните белтъчини (например, в царевичната) не се съдържат две аминокиселини — метионин и лизин. А те са необходими за нормалното развитие на животните. Поради това се налага тях аминокиселините да се синтезират и да се прибавят към храната. Тези несложна операция увеличава прираста на свинете с 20-30 процента и снижава разхода за храната на всеки килограм свинско месо. Няма загуба и при домашните птици: ускорява се растежът им и се увеличава яйценосливостта.

АМИНОКИСЕЛИНИТЕ, необходими за утаяване на животните, могат да се получат не само по пътя на химическа синтеза. Много от аминокиселините се изработват от различни микроорганизми. За тази цел микроорганизмите трябва да се хранят — да се поставят необходимите за техния растеж хранителни вещества. Ясно е, че да се хранят те с вещества, пригодени за храна на човека или животните, например, въглерод, няма никакъв смисъл. Но съществуват микроорганизми, които не са капризни към храната — те са способни да се хранят с нефт.

За пръв път тези микроорганизми са били открити от съветски учени още преди тридесет години. А сега вече са създадени опитни инсталации за получаване на белтък с помощта на

микроорганизми, хранещи се с нефт и с амониев сулфат. Този белтък ще бъде най-евтиният в света и обогатяването на храната с него ще даде голям икономически ефект.

Има и други микроорганизми, способни да произвеждат белтък от вещества, смятани за съвършено неподходящи за тази цел. Така, известни са дрожди, които се хранят с отпадъците на слюдената и химическата промишленост. Тяхното използване в животновъдството дава не само допълнителни тонове хранителни белтъчини и месо, но и позволява още да се освободят рибите и водоёмите от промишлените отпадъчни води.

НАЙ-ХРАНИТЕЛНИ са пресните сочни фуражи.

Това е доста очевидно. Но не по-малко очевидно е, че при слагането или при съхраняването фуражът постепенно загубва своята хранителност. С течение на времето, под действието на кислорода на въздуха, съдържатите се във фуража важни хранителни вещества — въглерод, белтъци, каротин — намаляват. Фуражът става по-малко хранителен. Химичните добавки със специални химически препарати. Особено ценен препарат за консервиране се оказва натриевият пиросульфит, бял прах, запасите от който в Съветския съюз са огромни. Внасянето на пиросульфита в силата в малко количество запазва хранителната ценност на фуража в течение на цялата зима.

ДУМАТА "АНТИБИОТИЦИ" се появи в речника

съвсем отскоро. А сега не може да се намери човек, който да не е запознат с благотворното им действие. Антибиотиците оказват своето лечебно действие не само върху хората, но и върху животните. Антибиотичните препарати се използват широко в животновъдството за лечение на животни и птици от различни инфекциозни заболявания. Но и с това не се изчерпва още заслугата на антибиотичните. Те ускоряват развитието на животните и домашните птици, повишават растежа им, снижават разхода на фураж. Изчислено е, че при правилна употреба на антибиотици разходът на концентриран фураж, необходим за изхранване на всяка свиня, се намалява на 200 килограма; това дава допълнително 10-12 килограма месо.

Стойността на такова месо и икономията на фуража съставляват повече от 20 рубли, а за употребата на антибиотици се

заплащат всяко 40 копейки. Животновъдите не напрасно горят: грам антибиотици — килограм месо.

Употребата на медицински антибиотици в животновъдството не е целесъобразна. Сега са получени специални фуражни антибиотични препарати — кормогризин, фуразолидон, иоди нол и биовит, които трябва да намерят път към животновъдните ферми.

При производството на медицински антибиотици най-сложната и най-тежка операция се явява очистването им от различни примеси. А фуражните антибиотици не се нуждаят от очистване. Още повече, че неочистените, те притежават даже важни преимущественно, ускоряващи растежа на животните.

Обстоятелството, че в антибиотичните има витамини, има особено значение. Работата е там, че животните през зимата и пролетта получават сравнително малко витамини. Поради това животните растат лошо, страдат от липса на апетит, често боледуват. Главно в храната им не достига витамин А. Химически сега той се получава от ацетилен, тоест, практически от въглерод или земно масло.

По такъв начин съвременната химия позволява на човека да използва черното злато — земно масло и въглиц — за създаване изобилие от мляко и месо.

(Из съв. сп. "Наука и живот" кн. 9. 1963 г.)



Използването на антибиотиците в животновъдството намалява смъртността на младите животни с 30-35 на сто. В млякото на страната това ще позволи да се отгледа допълнително 300-400 хиляди телета.



Добавянето в храната на животните витамин В₁₂ с разчет 0.001 милиграма витамин за 1 килограм животно телце, повишава прираста с 20 на сто.

Най-големият строителен взрив в света

СЛЕД НЯКОЛКО МЕСЕЦА, на 11 км от казахстанската столица Алма Ата, ще бъде направен най-мощният взрив, известен досега в световната строителна практика.

Както съобщава АПН от Москва, 7 хиляди тона амониум ще взриват във въздуха 5 милиона куб. м гранит и ще издигнат стена, висока почти сто метра. Взривът има за цел да спре гигантския порей, който учените очакват в скоро време да се образува в планините на Алма Ата. През 1921 г. такъв порей, увеличил огромни маси земя и скални отломки, е образувал лавина, която унищожила стотици сгради и, по приблизителни изчисления, в граба били натрупани около половин милион куб. м камъни, чакъл и пясък.

Малки лавини в околностите на Алма Ата се образуват всяка година, но сега са се появили признаци, че предстои образуването на гигантска лавина. Според М. Докучаев — доктор по технически науки, за да се пресреще нейният път, е необходимо да бъде издигната стена, висока 93 метра и дълга около 350 метра. За изграждането на такава стена е необходимо най-малко половин година. Мощният взрив не само ще изпревари времето, но и ще спести огромни средства.

Всички късове, както предпоставят учените, са разделени на между си с пукнатини, които минават през цялата земна кора. Проникват в мантията и като невидима мрежа от канали опазват планетата. Изяснено е, например, че тези "канални" съществуват и на дъното на океана.

Александър Пейве твърди, че късове, от които се състои земната кора, се различават един от друг по дебелината и плътността на породите. В планинските райони, например, земната кора като правило достига 50-70 километра, при равнините е около 30-40 километра, а под моретата и океаните — 8-12 км.

Продължителни научни наблюдения са показали, че късове се движат постоянно в хоризонтална и вертикална посока. Учените, позовавайки се на

ПЪРВАТА СЪВЕТСКА КАПСУЛНА ТУРБИНА

Истински енергичен "Рекордър" — най-голямата в света хоризонтална капсулна турбина — е произведен от завода "ХИИ" Конгрес на КПСС (Ленинград). Мощността на турбината е 21 000 киловата.

Както съобщава ТАСС от Ленинград, турбината и млогобагатият генератор, с който тя работи, са облицовани със стоманена обвивка — капсула. Капсулата е поставяна във водния поток, което прави изключително изграждането на машината сграда.

Новата турбина е предназначена за Череповецката електроцентрала.

През тази година ленинградските машиностроители ще произведат още една такава турбина. Материалите за нея вече се намират на строителната площадка.

ФРЕЗМАШИНА — ГИГАНТ

В Ульяновския завод е конструирана фрезмашина, която може да обработва детайли, тежки до 40 тона.

Както съобщава кореспондент на ТАСС от Москва, в Държавния комитет по машиностроение на СССР смятат, че това ще бъде най-съвършената тежка фрезмашина в света.

Машина за гасене на горски пожари

Специалисти от горското стопанство на СССР са конструирали на базата на влекач-амфибия нова машина за борба с горските пожари.

ТАСС съобщава от Ленинград, че тя има голям плуг и само с едно преместване може да създаде около огнището на пожара ивица, широка половин метър. Влекачът има цистерна за пожарогасителна течност с обем 800 литра. Пожарогасителната течност може да се прехвърля с помощта на марширов и моторна помпа на разстояние до 1 км.

Машината развива скорост до 40 км в час и премества лесно през реки, блато, сеница и гъсталаци.

Научните експерименти на един колхозен председател

Рационална система за механизирано прибиране на памука е предложил Шамси Назаров, председател на колхоза "Комунизъм" в Узбекистан.

ТАСС съобщава от Самарканд, че според тази система се създават специални машинни отряди, които изпълняват не само един или два, а всички процеси при прибирането, причинява обработка и превозването на памука. В тези отряди се включват памукоберачни комбайни, машини, които отелат от памука, страничните примеси, и транспортни средства за превоз на памука до силосовите.

По метода на Назаров такъв комплект от машини е бил използван за прибирането на 80 процента от всички памук на колхозната плантация.

Механизацията на памукопроизводството е донесла големи печалби на колхоза. Само през 1963 г. колхозът "Комунизъм" се надява да икономиса от замаяната на ръчния труд с машини толкова средства, че да възстанови сумата, вложени за купуване на нова техника.

Предложеният от Назаров метод за пълно механизизиране на прибирането на памука вече се използва с успех и в други стопанства.

Автоматика в планинското напояване

Инженер Лео Бончаров е конструирал специален автоматичен саваз за планински напоятелни системи, който е толкова ефикасен, че Киргизското министерство на водното стопанство е решило той да бъде използван при всички напоятелни системи в републиката.

Както съобщава ТАСС, този саваз, монтиран в главната част на канала, дава през време на бури наводнения, без намесата на човек пропусна само определено количество вода с точност до 1%. При него за разлика от всички автоматични инсталации със стара конструкция, речните наноси не оказват влияние на работата му.

Друга техническа новост, която е използвана при напояването в Киргизия, е автоматичната инсталация за дистанционно управление на хидровръзките.

Тази оригинална система, предложена от Института по автоматизация на работата на колхозите, е изградена в планинските райони, в които няма пукнатини и съответните нефтоносни геологични образувания.

Математиката и микробиологията във винарството

Г ВЪРДЕНЕТО на специалистите, че е невъзможно да се получи Черен Херес, е опровергано от казахстанските винари. Сега близо до Алма Ата винопроизводителният совхоз "Гизант" вече приготвя такова вино.

ТАСС съобщава от Алма Ата, че създаването на това вино от нов тип е станало възможно с помощта на микробиологичните и математическите. Сътрудници на Казахстанския институт по микробиология и вирусология са предложили размножаването на винните ферменти (кленети) да става не на повърхността на ширата, а в цялата й маса. Те конструирали специален апарат, в който процвят, противно на обичая, сега става за 3-5 дни. Получаването на жизнената дейност на микробите и използването на общоизвестни математически закони за определяне на технологичните процеси са дали възможност да се подобри качеството на много вина и повечето тяхното производство.

Учените, които са открили нов закон на окислителния обмен на ферментите, участващи в процеса на винопроизводството, са отразили този процес в математическа формула. С помощта на тази формула може да се осигурява непрекъснат контрол на процеса на ферментацията, която става в конструираните от тях апарати. С помощта на новия метод разходът на спирт за биологично окисляване се е намаляла 10-15 пъти.

